

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felolós szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bályegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Hetedszer

kopogtat a zsebekben és a lelkiismereteken a hadikölcsön, hetedszer indul útjára az az állami mozgalom, amely szorosan össze van nőve a háboru dicsőségével, eredményével és a béke lehetőségével.

A mindennapi életnek azt a tapasztalását, hogy az események sorozatos ismétlődése fásultságot és közönyösséget von maga után, a világháboru — ez a sok mindent fejetetejére állító nagy erő — alaposan megczáfolta s úgy látszik, hogy a régi lelkesedéssel és a kipróbált lelkiismeretességgel nézünk a hetedik pénzügyi offenzívánk elé.

Magyarország és ebben Gömörvármegye mindenestül részt vesz a háboruban és meghoz minden áldozatot a háboruért.

Mi nem akartuk a háborut s nálunk mindenki akarja a békét. Mindenki, kivétel nélkül mindenki.

Mi készek vagyunk most befejezni a háborut, de viszont ha másként nem lehet, készek vagyunk az utolsó szempillantásig rendületlenül állni aczéltgyverrel a harci frontot és pénztgyverrel a belső élet nagy frontját.

És ezzel a felkészültséggel nézünk a hetedik hadikölcsön — reméljük — a békekölcsön elé.

A frontokon erősen állunk, az olasz offenzíva, minden eddiginél hatalmasabban sikerült. A hetedik hadikölcsönnél erősen meg kell állnunk és ennek nagy-szerűbbnek kell lenni minden eddiginél.

*

Gömörben a főispáni szó indítja meg ezuttal is a mozgalmat s Putnoky Móricz főispán nemes agilitással és nagyszerű erélyvel áll élére annak a küzdelemnek, amelyet a feltétlen siker érdekében a gömöri tőkék ellen végig kell harcolni.

E hó 10-én, szombaton a pénzügyintézetünk vezetőivel s a közigazgatási hatóságok képviselőivel értekezletet tartott s ezen megbeszélésre került az agitáció minden részlete.

Ugy tudjuk, hogy a vármegyében több helyütt lesz a főispán elnöklété alatt propagandális gyűlés s hogy minden eddig kipróbált eszközzel munkálkodni fog a siker érdekében az a társadalmi és hivatalos apparátus, amely az eddigi hadikölcsönök eredményeit is megteremtette.

A kötelelességteljesítésnek tűzpróbája következik s mi éresvén a vármegye lakosságának gondolkodását és tiszta karakterét, bizalommal nézünk a nagy akció végeredménye felé.

Az őszi megyegyűlés.

Rimaszombat, 1917. november 5.

Tele volt hétfőn a vármegyeháza nagy terme. A megyebizottsági tagok gyönyörű számban gyülekeztek össze, az előadói asztalon hatalmas aktacsomók várták a referátát s a szenzációkat várók politikai háboru előszelét érezték.

A politika szóhoz is jutott, de Gömör közállapotainak belbékéje érdekében — hála Istennek — nagy viharokat nem eredményezett.

A politikai kérdés elintézése s a szolgabíró választás megejtése után egyszerre kiürült a terem s a karzat, amelyről különben csak egy-két asszonyfej mosolygott le az ülés első, népesebb részében is.

*

Az ülésről következő s a viszonyaink folytán szükre szabott tudósításunk ad számot:

Lelkes éljenzés fogadta a főispán és alispán bevonulását s az ülés megnyitása után a főispán meleg szavakkal emlékezett meg azokról a dicsőséges győzelmekről, melyeket seregeink az olasz harctéren arattak. Üdvözli derék katonáinkat, vitéz szövetségeseinket és reméli, hogy újabb győzelmünk közelebb hozza a békét.

Ezután az alispáni jelentés tárgyalására került a sor.

Lukács Géza nyug. főispán szólalt fel. Hálás köszönetet mond a törvényhatóságnak azért az elismerésért, amit a megelőző közgyűlésen részére biztosított s kijelenti, hogy kötelességének fogja tartani, hogy mint a törvényhatósági bizottsági tag a vármegye közéletének szorgalmas munkása legyen. A politikai meggyőződéséből fakadó ellentéteken kívül a főispántól semmi sem választja el s így a köz érdekében buzgalommal ajánlja fel tevékenységét. Megköszöni a vármegyei tisztikarnak is, hogy a főispáni állásától való eltávolításakor oly kedves bucsúiratot intézett hozzá s biztosíthatja a tisztviselőket, hogy jogos kívánságaikért mindég kész sikrasszálíni.

A főispán köszönetet mondott Lukács Géza szavaiért s ezután az alispáni jelentés kapcsán elhatározta a közgyűlés, hogy elhunyt szolgabírája: Söldos Bertalan érdemeit jegyzőkönyvileg megőrökíti s az özvegyet részvétirattal keresi fel.

Elhatározta a közgyűlés, hogy felirattal fordul a kormányhoz a közlelmzési kérdések intézésével kapcsolatban a vármegyei közigazgatás munkaerőviszonyainak megerősítése tárgyában s hasonszellemű felirat intézésére felkéri az összes társörvényhatóságokat.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés a bolgár királynak az alispánhoz intézett köszönet táviratait.

Az elhalálozás folytán megüresedett szolgabírói állásra dr. Neogrady Emil tb. szolgabíró visszalépése folytán egyhangulag Szentmiklóssy

Zoltán várm. aljegyző lett megválasztva, az aljegyzői állás betöltése minősítéssel bíró pályázó hiányában a következő közgyűlésre maradt. A főispán Kuna Elemér szolgabíró tb. aljegyzővé nevezte ki.

Ugy az új szolgabíró, mint a tb. aljegyző a hivatali esküt nyomban letették.

Ezután a kormány változásról szóló leirat került tárgyalás alá, melynek során az állandó választmányi javaslat, a Wekerle-kormányának bizalommal való üdvözlését javasolta.

Szent Iványi Árpád, Farkas Géza, dr. Törköly József és Szent-Ivány József szólaltak a bizalmi indítvány mellett, Farkas Zoltán és Lukács Géza a „bizalom” szó kitörlését kérték.

A közgyűlés nagy szótöbbséggel az állandó választmány bizalmi javaslatát fogadta el.

A vármegyei háztartási-alapnak, a szabadrendelkezési- és közlelmzési-alapnak a jövő évi költségelöirányzata el lett fogadva s a gyámpénztári tőkék elhelyezésére vonatkozólag kevés változtatással a megelőző évi állapot tartatott fenn. Az 1918. évre érvényes megyebizottsági tagok névjegyzéke el lett fogadva s tudomásul vétetett Serényi Béla gróf köszönet távirata.

A vármegye területén lévő helyiérdeku vasutak igazgatósági tagsága a vármegye képviselőiben az alispánnal lett betöltve.

Liptóvármegye közönségének átirata értelmében erélyes tiltakozást jelent be a megye közönsége a cseh politikuskoknak Magyarország területi integritása ellen intézett támadásaival szemben s Sopronmegye átiratához hiven kéri a kath. autonómia sürgös megvalósítását és az alsó papság illetményeinek rendezését, Pozsonymegye átiratát a hadifoglyok munkaerejének intenzivebb kihasználása tárgyában támogatja a vármegye.

A megüresedett választott megyebizottsági tagsági helyek betöltésére nézve a választás időpontját e hó 22-ére teszi ki a közgyűlés.

Az 1918. évi közuti költségelöirányzat elfogadtatott.

Osváth Dániel feledi főszolgabíró ez év december hó 1-ével nyugdíjazva lett, állása a jövő közgyűlésen lesz betöltve. A jövedelmi adófelszólamlási bizottságba dr. Markó János lett megválasztva rendes tagul, póttagul Bár dossy Miklós és Langhoffer János.

A magyar nyelv sikeres tanítása körül legtöbb érdemeket szerzett néptanítók megjutalmazása a következőképen lett elhatározva:

A Fáy Gusztáv féle alapítvány 240 koronás kamatjövödelmét Perényi Albert tiszolci áll. el. iskolai igazgató tanítónak; a Gömörmegyei közmüvelödési egyesület 100 koronás jutalomdíját, valamint a Nemzeti pénztár kamatjövödelméből 50 koronát, összesen tehát 150 koronát Mészáros Gyuláné murányaljai róm. kath. tanítónak; a Nemzeti pénztár többi felhasználni javasolt kamatjövödelméből pedig 120 korona jutalmat Üthy Béla pohorellavasgyári magán el. iskolai tanítónak; 100—100 korona jutalmat Zseltey János ágostonlakai áll. el. isk. igazgató és Szlabóczy Jenő kisperlászai ág. ev. el. isk. tanítónak; 80—80 kor. jutalmat Buzágh Béla cserepesi és Szivák Dániel szelestei ág. ev. iskolai

tanítóknak; 70—70 kor. jutalmat *Czikora Márta* rimakokovai áll. el. iskolai tanítónő és *Lázár Gábor* királyhegyaljai g. kath. el. isk. tanítónak; 60—60 korona jutalmat *Greczmájer Károly* helpai áll. el. isk. igazgatótanítónak és *Simonits Karola* koháryházi áll. ovónőnek alapította meg.

A vármegyei községi és körjegyzői egyesület által kidolgozott új nyugdíjszabályrendelet tervezet egy bizottságnak lett tanulmányozás végett kiadva.

Elhatározta a közgyűlés a kelemér—zádorfalvai, sajozsárnya—aggteleki és zádorfalva—ragályi közutnak kiépítését s erre államségélyt kér a kereskedelemügyi kormánytól.

Ifj. *Szontagh* Zoltán tb. főszolgabíró december hó 1-ig betegsége miatt szabadságra lett.

Ezután több városi és községi, valamint segélyezési ügy lett elintézve.

A közgyűlés 1/2 órákor ért véget.

A reformáció négyszázados ünnepe.

November 4-ike Rimaszombat egymást megértő egész társadalmának ünnepe volt. A reformáció jubiláris ünnep minden részletében méltó volt a nagy alkalomhoz, melyre szenteltetett. A reformátusok szép templomát zsufolásig megtöltötték a hívek, a testvérelekezetek s az egyházmegyei diszgyűlésre besereglett papok, világiak és tanítók s a meghívott vendégek, élükön *Putnoky Mór* főispánnal. A gyülekezet vezető lelkésze: *Czinke István* meg lehetett elégedve az eredménnyel, melyet nagy fáradsággal és körültekintéssel készített elő nagyszabású, alkalmi vallásos előadásokkal, elsőrangú és ékesszavú előadók megnyerése által.

Az ünnepi istentisztelet.

A lélekemelő ünnepség, a virágokkal díszített templomban, istentisztelettel kezdődött, melyen a Luther hatalmas énekének elzengése után *Buzi Márton* esperes imádkozott szép, költői nyelven; *Czinke István* lelkész s egyházkerületi főjegyző pedig egyházi beszédet tartott a II. zsoltár 3., 1—13. versei alapján.

A mi ékesszavú, ihletett papunk ez alkalommal is igazi vallásos és hazafias érzéstől áthatott, mélyen járó beszédet mondott, mely gyönyörűen beilleszkedett az ünnepi keretbe. Az áhitattal hallgató közönséget szinte magával ragadta a találóan „Örök tűz” címmel ellátott szépen megépített beszéd, melybe mesterien szötte bele a szónok a reformáció nagy eseményeinek méltatását s melynek végén szinte nemes és egyszerű szerénységgel mondja, hogy „a négyszázados évforduló ne a dicsekedés, de a magunkba szállás legyen.” A remek beszédhez méltó volt a befejező ima, mely szintén megjelent a füzetben s melyet a közönség az istentisztelet után szívesen vett meg, hogy még egyszer olvasva is átélje a beszéd és ima költői és vallásos szépségeit.

A XC-ik zsoltár, ez örökszép himnusz elneklése után a templom északi oldalába befalazott hatalmas, fekete gránit táblának „Harsányi István volt rimaszombati gályarab lelkész és hitvallótársai emléktáblájának” felavatása következett. A felavató beszédet *S. Szabó József* debreczeni tanár, lapunknak volt főmunkatársa, főgimnáziumunk egykori jeles növendéke és tanára, a kiváló hisztorikus és író tartotta, melegen, lelkesen, igaz felvilágosodott Krisztusi szellemen, sebeket hegesztve, mindenkit magával ragadva és kielégítve.

Az emléktáblát a gömői református egyházmegye és a rimaszombati gyülekezet közösen állították a reformáció négyszázados ünnepére. Magát a műemléket, annak díszítését és feliratát *Czinke István* tervezte. Az egész mű több mint 5000 koronába került. De a nagy időknek az is egyik méltó és buzdító monumentuma lesz.

Az egyházmegyei közgyűlés.

A Himnusz elneklése után *Buzi Márton* esperes és *Lukács Géza* egyházmegyei gondnok elnöklése alatt a gömői ref. egyházmegye tartotta meg alkalmi diszgyűlést. Részt vettek rajta az egyházmegyei összes papi és a világi tanácsbírák. E gyűlés is a szép alkalomhoz méltóan folyt le. *Lukács Géza* e. m. gondnok emelkedett szellemű, történelmi reminiscenciákban és tanulságokban gazdag elnöki megnyitó-

jával és *Buzi Márton* esperes tartalmas történelmi visszapiantásával. A gyűlés maradandó alkotással kívánta emlékeztetést tenni a négyszázados évfordulót, kimondotta határozatilag, hogy Rimaszombatban a polgári iskolával kapcsolatban leányinternátust létesít, a mely eszmével a rimaszombati egyháztanács foglalkozott legelőször, a lelkész gazdag reformációi programja keretében s az áldozatkészség forrásai is ott csordultak meg: rimaszombati egyháztagnak hozván e célra az első áldozatot. És pedig *Samarjay János* főgondnok és felesége s *Süteő István* presbiter, ezek az áldozatokban kifogyhatatlan egyháztagnak, előbbiek 10000 kor. alapítvánnyal, utóbbi egy 2000 négyszögöles belsőség ajándékozásával, valamint özv. *Széplaky Lajosné*, boldogult férje emlékére 1000 korona alapítvánnyal járultak hozzá az eszme mielőbbi megvalósításához. — Maga az egyházmegye 10000 korona könyvtári tőkét ajánlotta fel a nemes cél szolgálatára.

A közgyűlés hálás köszönetet mondott a nagylelkű adományozóknak, kiknek gyönyörű példája remélhetőleg számos követőre talál s 1920. október 20-án megnyithatják a nagy ünnepi hiányt pótló, nemes célú szolgáló intézményt. Báró *Ragályi-Balassa Ferencz* és *Czinke István* pártoló felszólalása után ez internátusra vonatkozó javaslatot egyhangulag elfogadták s a munkálatok előkészítésére az elnökség vezetésével bizottságot küldtek ki.

Ezután az egyházmegye ügyeit szolgáló időszakos sajtóra vonatkozó javaslatot terjesztette elő *Rév László* főjegyző. A javaslatot a közgyűlés egyhangulag magáévá tette olyan alakban, hogy amennyiben a Bethlen-kör által tervezett országos református néplap létesítése kivihető nem volna, úgy az egyházmegye időszakos református egyházi lapot létesít.

A Szózat elneklésével, d. u. fél két óra tájon ért véget a maradandó hatású ünnepély, hogy tovább éljen a lelkekben s hogy helyet adjon a délutáni orgonahangversenynek, mely az emléktábla költségeinek fedeztetése céljából tartatott.

A templomi hangverseny.

Délután 4 órákor vette kezdetét a nagyszabású és végigművészi értékű templomi hangverseny, amelyen a város közönsége s a vidéki publikum gyönyörű számban jelent meg. A templomi hangverseny a komoly muzsika és az egyházi zene harmónikus interpretálása volt s minden ízében kiforrott talentumokat juttatott szerepléshez. *Árokháty Béla* orgonaművész *Mendelssohn*, *Mozart*, *Bach*, *Schumann*, *Dubois* és *Ravavella* zeneköltészetének gyöngyeit válogatta össze s a saját erős zeneforrásából is adott. Játéka bámulatos technikával és finom nűanszirozással teljes, a mélységes érzések frenetikus erővel törnek elő, hol simogatón finom, hol megrendítően markáns játékból. *Ludwig Villy* operaénekesnő hangja kellemes és hangulatteljes jelenség volt az esti templomban s az *Árokháty* komponálta „Menekülő imája” mélységes hatást váltott ki. Az operaénekesnő biztos és nagy skálájú hanggal rendelkezik s különösen a piánói és az alsó regiszterekben tartott hangok voltak nagyon szépek. *Dr. Veress Samu* Hummelnek egy lány tónusu andantéját játszotta hegedűn s a játék szépségeiben gazdag és élvezetteljes volt. Ifj. *Veress Samu* adott hozzá igen sikerült és meleg hatású orgonakiséretet, *Györy Lajos* cellón adott elő három művészi számot *Árokháty* kíséréte mellett. A cello és az orgona csodálatos összhangba simultak össze s a rutinos játék alatt s *Györy Lajos* művészetét nagy értékűnek és kiforrottnak kellett megítélnünk. Igen erős hatású sikere volt.

A templomi hangverseny általános sikere igen szép és teljesen illő befejezése volt a nagy évforduló ünnepségének.

Hírek a gömői közlelmezés és közellátás világából.

Osztják a jegyeket. Az új cukor, kávé, és szappanjegyek szétosztása már majdnem mindenütt megkezdődött. A jegyek szétosztása óriási munkát jelent a jegyzők számára s így megszívlelendőnek tartjuk azt a módszert, hogy a jegyek szétosztásába a kereskedők is bevonandók lehetnének. Mindenki jelentkezne

azon kereskedőnél, hol az élelmicikkeket beszerezni kívánna, a kereskedők jegyzéket készítenének a jelentkezőkről s a körjegyzők a kereskedők által beadott jegyzékben megjelölnék, hogy kinek mily fajtaú jegy szolgáltatandó ki. A jegyek szétosztását, megírását és nyilvántartásba vételét azután az illető kereskedők végezhetnék el.

A requirálások. Nem kevesebb munka vár a következő napokban a közigazgatási hatóságokra, mint a gabonaátvétel, a burgonya és takarmányrequirálás nehéz kérdései. A legtöbb helyen ezeket egyszerre hajtják végre s e hó 12-én kezdik meg.

Nem jön a petróleum. A vármegye részére kiutalt petróleum mennyiség forgalmi akadályok miatt csak igen kis részben érkezett meg, úgy hogy az alispán a kereskedelemügyi miniszter intézkedését kérte.

A gyertya lefoglalása és maximális ára. Egy kormányrendelet szerint a 100 kilogrammnál nagyobb gyertyakészleteket be kell jelenteni az Országos Szappan- és Irodának. A rendelet zár alá veszi a gyertyakészleteket. Gyertyát szállítani csak a Szappan- és Iroda szállítási igazolványával lehet. Gyertyaért 100 kg. súlyban ládával együtt 280 koronánál nagyobb összeget nem követelhet a gyár. A továbbeladók 100 kg.-monként 20 kor. felárt számíthatnak, de ebben benn van minden költség. Kicsinyben árusító kereskedők 1/16 gyertyaért darabonként 22 fillérnél, 1/60 kg. súlyú gyertyánál darabonként 6 fillérnél nagyobb árat nem követelhetnek.

A dió készletek rekvirálását rendelte el a közlelmezési miniszter. A rekvirált készleteket a Gyümölcsközpont hozza forgalomba. A dió és dióbél szállításához szállítási igazolvány szükséges.

Káposztarequirálás Gömörben.

Senki sem hitte nyáron, hogy ily káposzta termés lesz Gömörnek abban a részében, amely különösen káposzta-termő vidék s maga a zöldséggel foglalkozó zöldségközpont is csak akkor jött rá, mikor a bánrévei körjegyzőség területére tömegesen kezdtek szállítási igazolványokat kérni az emberek.

Az őszi esőnek sokat köszönhet ez a vidék s a putnoki járásnak ez a gazdaságilag igen fejlett része valóságos bucsujárási hely lett nemcsak a megyebeli káposztára éhes emberek részéről, de más megyékből is waggonszámra vásárolták a káposztát.

Igy például Győr város 15 waggont vett egy bánrévei gazdaságtól s a losonci és besztercebányai katonák is sokat elszállítottak onnan.

Közepes számítás szerint 100—110 waggon káposzta termés volt a bánrévei jegyzőség 5 községében és így a maximális árakkal semmit sem törődve, folyt a vásár egészen e hó 8-ig, amikor a közlelmezési miniszter engedélyre az alispán a putnoki járás területére a káposztarequirálást elrendelte.

A requirálás 9-én kezdődött meg s az igénybevett káposztamennyiségek felett a zöldségközpont fog rendelkezni, reméljük, a megye szükségletére disponálva ezeket a feleslegeket.

Szükség volt és szükség lett volna régen erre a hatósági beavatkozásra, mert a bánrévei káposztavásár az árdragítás gyönyörű példáival dicsekedhetik s nem egy kétségbeesett vevő adott 100—120 koronát egy mmázsa olyan káposztáért, amelyet a zöld levelekkel és torzsával együtt adtak el s amelynek feje nem volt nagyobb egy békeidőbeli jól megtermett krumpolinál.

A requirálás 8 nap alatt be lesz fejezve, a zöldségközpont részéről *Kern S. Ödön* bizományos intézi a készletek átvételét.

Világháború.

Olaszországi offenzívánk gyorsan, szinte tüneményesen halad előre. Szinte azon lehet csodálkozni, hogy az olaszok két esztendei háborús tapasztalat alapján nem tudták állásaikat áttörhetetlen erősségre emelni. Hogy a *Tagliamento* folyó tulsó partján nem tudtak sokáig helytállani, az már természetesebbnek látszik, mert a

hatalmas vereség és sok veszteség erősen demoralizálta csapatokat és nem is voltak ott állandóbb jellegű erődítményeik a Codroipo melletti hidfőállástól eltekintve. Északon ugyan szintén volt elég erős állásuk: a cadorei sziklavár erősségeiben, s ezek semmit sem értek azóta, mióta mi karinthiai hádseregünk egy másik folyóvölgyön leszállva, megkerülték az olaszoknak Tagliamento vonalon fekvő frontját. A codroipoi hidfőnél is áttörtek a hét elején győztes seregeink és hidfőállásukat kiszélesítve mindig nagyobb erővel léptek föl az olaszok ellen, a kik az egész vonalon hátrálni kezdtek. De mégis leginkább a tiroli határon végbemenő események döntötték el az olasz sereg sorsát. Ott ugyanis a karinthiai előnyomulás folytán meggingott a tiroli Dolomit Alpokban is az olasz harczvonal, úgy hogy hamarosan visszafoglaltuk tőlük azt, a mit ők két éven át nagy küzdelmek árán szereztek.

Legutóbb északon egy bekerítő hadmozdulatunk ismét sikerrel járt s több ezer olasz megadta magát seregeinknek. A Tolmezzo közelében foglyul esett 17000 ember s egy tábornok 80 ágyuval. — A foglyok összes száma több 250000-nél s az elvesztett ágyuk száma 2300 nál.

Az olaszok állása Tirol, Karinthia és a Tagliamento között igen veszedelmessé vált, mert zsákutczába szorultak és 3 oldalról fenyegeti őket a mi seregeink nyomása. Ez alól a nyomás alul csak úgy szabadulhatnak, ha gyorsan vissza tudnak vonulni a Piave és Brenta folyók völgyébe, esetleg az Adige mellé.

Mig odaérnek, minden oldalról szorongatják őket seregeink és egyes csapatrészek valószínűleg áldozatul esnek. A nagy és általános visszavonulást megkezdték már az olaszok; most az a kérdés: ki ér előbb arra a vonalra, a mely Velence és Asiago közt húzódik? mert ezen tui már biztosabban mozoghatnak az olaszok.

Flandriában az angolok párszor hevesen rohamoztak, az eredmény eddig annyi, hogy Paschaendaele község egy részét elfoglalták, más helyeken visszaverték őket a németek. A francziák harczvonalán nem voltak nagyobb szerű támadások.

Az angolok Egyiptom felől egy kissé előretörték Palaestina felé, de előhaladásuk mértéke nem igen nagy területben fejezhető ki s a foglyok száma sem igen több 200 nál. Tehát valami nagy győzelemről nem beszélhetnek.

A többi harczvonalak csöndesek most, csak a tengeren folyik erős munka; most ugyan valamivel kevesebb ellenséges hajó pusztul el, mint előbb. Azt mondják erre a németek: azért pusztul el kevesebb hajó, mert most már kevesebb jár.

Hírek és vegyesek.

A király nevenapja. A múlt vasárnap ünnepelték Károly király első nevenapját országpszerte. Városunkban a középületekre zászlót tűztek ki e napon. — Reggel 9 órakor volt a hálaadó istentisztelet a helybeli r. kath. templomban, a hova a hatóságok kivonultak. Megjelentek a megyei tisztviselők *Putnoky* Móricz főispán vezetésével, a kir. törv.-szék és járásbíró *Cseh* István elnök, az ügyészség dr. *Mészáros* István főügyész helyettes vezetésével, a pénzügyigazgatóság, kir. adóhivatal élén *Lánczy* Kálmán kir. tanácsos, igazgatóval, a városiakat dr. *Kovács* László polgármester vezette, ott voltak a többi állami hatóságok és az állami iskolák *Törköly* József igazgatóval. Jelen volt a helybeli katonaság tisztikara *Butschek* őrnagy vezetésével. Az ünnepi nagymise előtt *Te Deum* ot énekeltek, majd *Szeman* Endre prelátnagy papi segédlettel celebrálta a nagymisét, utána pedig a himnuszt énekeltek el.

Személyi hir. *Putnoky* Móricz főispán feleségével pénteken Rimaszombatba érkezett s szombaton d. u. ment haza Gesztetere, honnan hétfőn ismét Rimaszombatba jön s kedden Budapestre utazik.

Kinevezés. Ifj. báró *Wlassics* Gyula dr. kultuszminiszteri titkár, *Szilárdy* Béla nagybirtokos veje, osztálytanácsossá lett kinevezve.

Parancsnok változás. A helyben állomásozó 80. cs. és kir. gyalogezred pótzászló aljának jelenlegi parancsnoka: *Butschek* őrnagy a harczterre megy s utóda: *Schöpf* őrnagy már megérkezett és jövő héten átveszi a parancsnoksági teendőket.

Evangélikus zsinat. E héten volt Budapesten az egyetemes gyűlés, melyen csetneki *Gyürky* Pál főesperes és a tanügyi bizottság tagja: *Loysch* Ödön főgimn. igazgató vett részt városunkból. A zsinat keretében a reformáció emlékére tartott ünnepi istentiszteleten az imát *Gyürky* Pál főesperes mondta s a lelkészek egyesülete is most tartotta évi közgyűlését, melyen — mint a fővárosi lapokból értesülünk — *Gyürky* Pál kishonti főesperes is tartott előadást.

Hazajött a fogságból. *Vladár* József 16. honvédgyalozredbeli hadnagy, városi tanácsos, ki 1915. márczius havában Przemysl elestekor orosz fogságba esett, mint csererokkant folyó hó 5-én családja körébe hazaérkezett. Számos ismerőse és jóbarátja meleg szeretettel üdvözölte a hazatert tanácsost.

Egyházmegyei hírek. A roznayói megyés püspök *Zeman* Jenő hárskúti alesperesplébános és kerületi tanfelügyelőt, utóbbi tisztétől saját kérelmére felmentette s tanfelügyelővé *Mihalovics* Gyula csetneki plébánost nevezte ki.

Eljegyzés. *Demény* Emil 25 ik gyalogezredbeli hadnagy, itteni állomástiszt, eljegyezte *Geyer* Dusyt Budapestről.

Áthelyezés. *Pogány* István székesfővárosi kir. tanfelügyelőséghez beosztott kir. tanfelügyelőt, ki vármegyénk népoktatása ügyét éveken át kiváló ügybuzgósággal és nagy tudással vezette, a vallás és közoktatási miniszter a Gömör Kishontvármegyei kir. tanfelügyelőséghez helyezte át s a tankerület vezetésével megbízta. A visszahelyezett kir. tanfelügyelő társas életünknek is értékes tagja volt s mint hivatalonők kiválóan, lelkiismeretesen, rátermettséggel és pontosan látta el teendőit s áthelyezése széles körökben kelt őszinte örömet.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter a budapesti kir. büntető törvényszéknél ideiglenesen alkalmazott dr. *Zehery* Lajos jegyzőt — dr. *Zehery* István tb. megyei főorvos jeles unokaöcsését — ezen állásában végleg megerősítette.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Szalay* Dezső aranyosmaróti törvényszéki díjnokot a rimaszombati kir. törvényszékhez írnokká nevezte ki.

Egy földünk sikere. *Mártha* Ferencz volt zubogyi lelkész derék fia: *Mártha* Béla, főgimnáziumunk volt növendéke, most a besztercebányai 16 osoknál többszörösen kitüntetett honvédhadnagy, békében Tiszaporoszlón (Heves m.) kántortanító, múlt hó 21-én a hajdusoboszlói reform. nagy egyház által egyhangulag kántortanítóvá választották.

Népegészségügyi nagygyűlés. Az országos népegészségügyi nagygyűlésen — melyen nagyfontosságú közegészségi kérdéseket tárgyaltak — vármegyénkben dr. *Nadas* Sándor ragályi körorvos is résztvett.

Vöröskereszt kitüntetések. A nagyroczei vöröskereszt fiókegyesület vezetői a katonai önkéntes betegápolás terén szerzett érdemek elismerésül szintén kitüntetésben részesültek. *Tóth* Kálmánné, *Desseffy* Árpádné és *Smál* József polgármester a hadiéktiményes vöröskereszt díszjelvényekkel lettek kitüntetve. A polgármester a múlt héten adta át a hölgyeknek a kitüntetést.

Katonai kitüntetések. A király a hadiéktiményes 3. oszt. katonai érdemkereszttel tüntette ki az ellenség előtt tanúsított eredményes szolgálatait: *Bojczuk* Venczel 80. gy. ezredbeli népf. hadnagyot.

Ifj. *Farkas* Zoltán 5. hon. huszárezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben való vitéz magatartásáért a legfelsőbb dicséret elismerés ujjalag kifejeztetett a kardok adományzásával együtt.

A bronz vitézségi érremmel lett kitüntetve *Katinszki* András 16. honvéd gyalogezredbeli néptőlkelő.

Megszökött a fogságból. *Márkus* Miklós tisztjelölt — *Márkus* Salamon kávéház-tulajdonos fia — 1915. szeptember 13-án Galicziában orosz fogságba esett és Szibériába Beronkaikra vitték őt, honnan 1917. április 1-én Schatuk nevű európai fogolytáborba szállították s hir nem jött felőle. Most folyó hó 5-én október 21-iki kelettel Szulejmanjéből táviratot kaptak tőle, hogy egészségesen Törökországba szökött a fogságból.

Szabadságon. *Szücs* György református énekvezér, honvédhadnagy, ki állandóan a harczterén tett szolgálatot, e héten szabadságra jött haza.

Dr. *Braun* Gyula ezredorvos, ki a szerb harczteréről Püstyén fürdőbe utaltatott, e héten szülei látogatása céljából itt időzött.

Athelyezett orvos. A 80. gyalogezred volt orvos-főnöke: dr. *Macisevsky* főorvos f. hó 9-én Lembergbe helyeztetett át s 10-én innen elutazott új állomáshelyére.

Holló Barnabás meghalt. A magyar szobrászvilágra nagy gyász borult, mely bennünket gömörieket is közelről érint. A vármegyénkben Harmacson született s iskolai tanulmányai egy részét itt végezte farmosi *Holló* Barnabás szobrászművész folyó hó 2-án hosszas szenvedés után 52 éves korában egy fővárosi szanatóriumban meghalt. Kiváló tehetség, nagy koncepcziója mester volt, ki az Akadémia számára mintázott Széchényi emléktáblával tünt fel, mely után több sikerült művet alkotott. — Ezek az ő művészetét jelentőssé, nevét országosan ismertté tették. A budapesti Ferencziek templomán elhelyezett Wesselényi-emléktábla, az Erzsébet királynét Deák Ferencz ravatalánál megörökítő szép relief, a Corvintéri kut, a várhegyi Gregus-émlék, az Andrassy-uti körönd Boeckay szobra s a mi Tompa szobrunk ékeszavú hirdetői az ő kiváló művészi képességeinek. A budapesti műcsarnok tárlatain is méltó feltűnést keltettek szobrai, s több nagy díjat nyert itthon és külföldön, s megkapta Milanóban a művészi aranyérmét; a kassai *Rákóczy*-siremlék pályázaton első díjat nyert, de a kivitelre nem kapott megbízást. Ez a családás a művészt testileg-lelkileg megtörte és a múlt tavasszal elborult elmével szállították a szanatóriumba, hol most meghalt. Az orsz. képzőművészeti társulat temettette el impozáns részvét mellett folyó hó 4-én a farkasréti temető halottas házából a kiváló művészt, kinek koporsóját a Munkácsy-lepellel borították, s a képzőművészeti társulat és a magyar képzőművészek egyesülete a ravatalra koszorút helyezett. *Kacziány* Ödön és *Istók* János szobrászművész bucsubeszéde után a koporsót a székesfőváros által felajánlott diszírthelyen helyezték örök nyugalomra. Özvegyén kívül fia: ifj. *Holló* Barnabás, testvére *Holló* Iona és kiterjedt rokonság gyászolja.

Halálozások. Városunk egyik kiváló szülöttét, kit rokoni összeköttetés csatol Rimaszombat több előkelő családjához, *Gaskó* Gyula nyugalmazott kassai iskola-igazgatót, ki csaknem 50 évet töltött a nevelésügy szolgálatában s e mellett Kassa város társadalmi életének egyik mozgó ereje volt, súlyos családi gyász érte. Ugyanis neje sz. *Molnár* Vilma f. hó 3-án Kassán elhunyt. Temetése e hó 5-én nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytat férjén s a széleskörű rokonságon kívül menyé és 4 kiskorú unokája gyászolja. Legyen a jó feleség s nagymama emléke áldott s álma felett öröködjék a kegyelet!

Sajószárnán f. hó 3-án nagy részvét mellett temették el vármegyénk egyik előkelő családjának köztisztviselőben állott tagját: hevesi *Hevessy* Lászlót, ki f. hó 1-én 72 éves korában, boldog házassága 43 ik évében hunyt el. — A végtisztesség tételen vármegyénk notabilitásai nagy számban jelentek meg s többek közt ott volt *Putnoky* Móricz főispán, *Kubinyi* Géza nyug. főispán, *Szentivány* Árpád, *Szentiványi* József, *Máriássy* László árvasszéki elnök a vármegye képviselőjében, báró *Hámos* Antal stb. stb. a tornajai járás jegyzői kara testületileg s a községek gazdái nagy számban jelentek meg. A ravatal felett *Bencze* Samu sajógömöri polg. isk. igazgató mondott megható gyászbeszédet. Az elhunytat özvegyén szül. *Czibur* Erzsébeten kívül fia: *Hevessy* László főszolgabíró, unokája *Bárczay* Erzsébet, veje: *Bárczay* Sándor, testvére *Hevessy* Bertalan és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja s közéletünk egy puritán jellemű, talpig derék és megyeszerte őszinte tisztviselőnek és rokonszenvenek örvendett férfit vesztett el benne. Emlékét méltó kegyelettel őrizzük meg.

Markó Károly életének 52-ik évében folyó hó 3-án Rozsnayon meghalt.

Exhumálás. *Valkó* Istvánt a 65 ik gy. e. zászlósát, orvosnövendéket, aki a múlt év

nyarán az orosz harc téren hősi halált halt, édes anyja és testvérei hazahozatták és Rozsnyón e hó 6-án a hazai földben helyezték pi-henésre. A hazahozott fiatal hős temetése őrjási részvét mellett folyt le.

A hősök emléke. Az állami polgári leányiskolában f. hó 5-én délelőtt a hősök emlékét ünnepelték szép iskolai ünnepély keretében. Volt hazafias ének, szavaltat s *Misik Róza* polg. iskolai tanárnő lendületes, szép beszédben méltatta a hősök kegyeletos emlékét.

A Fehérkereszt-egyesület házeladása. A gömörmegyei fehérkereszt-egyesület e hó 5-én déli 12 órakor *Kubinyi Géza* elnöklete alatt választmányi és igazgatósági ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a hozzá beérkezett ajánlatnak megfelelően a tulajdonát képező háznak *Bedlik Iván* alsóvályi földbirtokosnak eladja. Az eladás jóváhagyása végett e hó 26-ra rendkívüli közgyűlést hív össze az egyesület, melyre külön meghívókat nem bocsát ki. — Ugyancsak ezen választmányi ülésen *Lukács Géza* elnök és *Gál István* titkár indítványára elhatározta az egyesület, hogy idei rendes közgyűlést december hó 21-én fogja megtartani s ugyanakkor az egyesület nagyérdemű volt igazgatójának: néhai *Dr. Löcherer Tamás*-nak emlékeztetere díszközgyűlést tart, melyen az emlékbeszédet *Kubinyi Géza* fogja mondani. — Ugyanezen nap rendezi az egyesület a nyomorék gyermekek otthonában karácsonyfaünnepélyét s ezen kiosztásra kerülnek a vármegye *Löcherer*-féle alapítvány kamataiból veendő ajándékok s a gyermekek előtt is méltatni fogják dr. *Löcherer Tamás* nemes alakját és áldásos tevékenységét.

Jegyzők gyűlése. A Gömörmegyei Községi és Körjegyzői Egyesület e hó 10-én a vármegyeháza kistermében választmányi ülést tartott, melyen több, a jegyzőkre nézve fontos kérdés került tárgyalás alá. Az ülésen szóvá tették a jegyzők háborús segélyének kérdését s erőteljes hangon kifogásolták, hogy a jegyzőkkel szemben mily méltánytalanul intézkedik a rendelet.

A rimaszombati képkiallítás ez év december hó 1-én és 2-án lesz megtartva s az előkészületek után itélve két igen kedélyes és színes estét szerez városunk közönségének, a kiállítás rendezősége több érdekes meglepetést tartogat egy a kiállítással, mint az azt kísérő sétatangversennyel kapcsolatban.

Ujtás a Kárpátgyógyászatban. A Kárpátgyógyászat gömöri osztálya a múlt hetekben figyelmeztette tagjait, hogy ezentúl évkönyvet nem fognak nyomtatni, hanem a „Turistaság és Alpinizmus” című újságon szerkesztett havi folyóiratot kapják az évkönyv helyett. Az egyesület vezetősége ezután is figyelmezteti a tagokat, hogy a „Turistaság és Alpinizmus” folyóiratot tartsák meg, mert ez őket megilleti.

Megkerült menedékház. A Kárpátgyógyászat kis menedékháza, mint irtuk lapunkban, eltűnt a pokorági forrás mellől. *Horváth Zoltán*, a rimavölgyi bizottság elnöke panaszt emelt a nyustyai szolgabíróságnál s ennek rendeltére a csendőrség dicséretreméltó gyorsasággal kiderítette a tetteseket, a kik többnyire faluvégi cigányok és más szegénysorsú emberek. A megkerült épületeszkákat visszavették a tettesektől, a kiket a hatóság tettükhöz méltó büntetésben részesít, hogy máskor jobban megbecsüljék az idegen vagyont.

Ruhagyűjtés a hadseregnek. Városunkban a főgimnáziumi cserkészcsapat vállalkozott arra, hogy ruhaneműt gyűjt télire a fronton küzdő katonáknak. E végből házról házra járnak és az adományokat elhozzák. Elfogadnak férfi és női fehéreneműt, harisnyát, inget, lábbelit, szoknyát, törülközőt, asztalkendőt, ágyneműt, mindenféle fehér, színes, tarka vászont, pamut, karton és barchet holmit, a mely alsóruhaként viselhető, vagy alsóruha készítésre vagy javításra alkalmas. Ilyeneket kér ugyanis a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyező hivatala.

A „16-os honvéd”-ből. A besztercebányai 16. honvéd gyalogezred élénken szerkesztett újságja minden — az ezred körében történő — eseményről híven referál. — Most az

előléptetések és kitüntetések közt olvassuk, hogy *Balthazár Dezső* zászlós lett. — *II. osztályú vitésségi éremmel lettek kitüntetve:* *Tomasik András* őrvezető Sajóréde, *Tóth András* őrvezető Alsóbalog és *Bodnár József* honvéd Henczlófalváról — *Bronz vitésségi érmeket kaptak:* *Szűcs János* Koháryháza, *Valesko Pál* Murányalja, *Mak József* Helypa, *Fábry István* Nyustya, *Hank István* Balogpádár, *Gáspár András* Naprágy, *Gyurik András* Klenócz, *Endrész Géza* Alsóhangony, *Lőkös József* Czakó, *Valent Pál* Keczege, *Rostár Imre* Uraj, *Vrabély József* Mezőtelkes, *Bódy József* Guszóna, *Poszuk István* Putnok. — *Benkő Dezső* hadnagy a II. géppuskás századhoz helyeztetett át. — Betegen kórházba távoztak: *Oláh Ádám* honvéd Klenócz, *Fábry István* Nyustya, *Boczkó János* Kecse.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen egyetlen fiunk hősi elhalálása alkalmából fájdalomukat és végtelen veszteségünket átérzve, velünk éreztek, vigasztalni igyekeztek, valamint azoknak is, kik végtelenségén jelen voltak, ezután mondunk őszinte hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1917. nov. 8.
Árvay György és neje.

Felülfizetések nyugtázása. A nov. 4-én a református egyház által rendezett tempómi hangversenyen felülfizettek: *Putnoki Móricz* főispán 34 k, *Kubinyi Géza* nyug. főispán 20 k, *Lukács Géza* nyug. főispán 10 k, özv. *Bánhid Istvánné* 10 k, *Báró Ragályi Balassa Ferencz* 7 k, *Buzy Márton* esperes 7 k, *Szabó Elemér* 4 k, *Batta Samu* 4 k, *Pöcher Gyula* 3 k, *Neumann Hermann* 10 korona. A kegyes felülfizetőknek e helyen mond hálás köszönetet az egyház előljárósága.

Koszorúmegváltás. A Tornaljai Takarékpénztár néhai id. *Hevesy László* koszorújának megváltása czimén szerkesztőségünknek 100 koronát küldött a vak katonák javára. Az összeget *Lukács Géza* gyűjtésének gyarapítására eljuttattuk.

Köszönetnyilvánítás. *Lukács Géza* ezután ismeri el és köszöni meg a Tornaljai Takarékpénztárnak id. *Hevesy László* koszorúmegváltása czimén a vak katonák javára küldött 100 korona adományt. — Továbbá nyugtázza és megköszöni a következők hozzája beküldött adományokat is: a vöröskereszt részére 50 koronát, *Valkay László* körjegyző útján, mint az uzapanyiti ifjúság gyűjtését. — A vak katonák részére a „Gömöri Újság” révén *Ujantálvolgyról* 22 koronát, mint *Zedniczky Irma* és *Klusacsek Eugenia* gyűjtését egy lakadalom alkalmával. — A nyomorék gyermekek karácsonyfájára *Báró Ragályi-Balassa Ferencz* 20 kor., *Komáromy István* főszolgabíró 20 kor. és báró *Hámos Lászlóné* 20 korona.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat: *Pénz:* *Valkay László* körjegyző Felsőbalog az uzapanyiti fiatalság által rendezett mulatság jövedelméből 50 korona. — *Természetben:* *Urbán Károly* Osgyán 3 kg. zöldség. özv. *Greger Jánosné* 40 darab harisnyaszárt. A polgári leányiskola növendékei 8 és fél pár harisnya és pamut. Az elnökség.

Mult héten a „Tatárjárás” filmben nagy közönség gyönyörködött az Apolló-színházban. E héten szerdán a délutáni előadás technikai akadályok miatt csak fél 7-kor kezdődött s a bemutatott *Henny Porten* film: „A szerelem szava” elragadta a közönséget. Két szám elmaradt, mert már így is türelmetlenül várt a 8 órai közönség. Szombat és vasárnap *Ibsen*-darab: „Terje vigen” kerül bemutatásra, mely mindenfelé nagy tetszést keltett. Szerdán 14-én: „Titokzatos árnyak”, detektív történet, főszerepben: *Max Landa*. Szombaton és vasárnap, 17-én és 18-án „Maharadzsza gyöngye” indiai történet, főszerepben: *Gunnar Talneis*.

20—25 waggon káposztát

megvételre keresek. Ajánlatokat a **Miskolci Újságterjesztő Vállalat** továbbít. (Miskolc, Széchenyi-u. 15. sz.)

Rimaszombat r. t. városban a havi vásár

1917. évi november hó 14-én fog megtartatni, melyre vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

Rimaszombat, 1917. november hó 9.

Városi Tanács.

Eladó vetőgép.

Itt fel nem sorolható ügyek miatt egy 13 soros használt vetőgép eladó.

Czím: **Szilágyi István Bakti.**

Butorozott lakás kerestetik.

Butorozott lakás, esetleg csak 1—2 nagyobb szoba, konyha használat nélkül is, kerestetik gyermektelen házaspár részére. Csinos berendezés és tisztaság megköveteltetik és tisztességesen honoráltatik. — Szíves ajánlatok a **Haditermény R.-Társaság rimaszombati kirendeltségéhez** intézendők.

Faarverési hirdetmény.

5012. sz. — A rozsnyói járás főszolgabírája közhírré teszi, hogy **Pelsőcz** nagyközség a 136093—1915. számú földmívelésügyi miniszteri rendelettel kapott rendkívüli fahasználati engedély alapján eladja „Nagyhegy” nevű erdejének 1071 kat. holdnyi III. tag „V” erdő részleten található és mintegy 10000 ürméter vegyes s legnagyobb részben bükk, gyertyán és tölgyfából álló tűzifára, valamint 350 m² tölgy műfára becsült fakészletét **Pelsőczön**, a község házában **1917. évi november hó 26-ik napján d. u. 3 órakor kezdődő zárt írásbeli ajánlatok beadásával egybekötött nyilvános árverésen.**

Vevő által kitermelendő 1000—1000 ürméteres részletekben számbaveendő és megfizetendő fa kikiáltási ára:

A tűzifára ürméterenként 2 kor. 40 fillér.

A tölgyműfára köbméterenként 20 cm. középméretűn alul 16 korona, 20 cm. középméretűn felül 24 korona.

Bánatpénz 5000 korona.

Kitermelési határidő 3 év. — Az erdőnek **Pelsőcz** vasuti állomástól való távolsága 6—7 kilométer.

Zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig **Pelsőcz** község előljáróságánál, illetve az árverést vezető főszolgabíró kezéhez adandók be. Az 1 koronás bélyeggel edátott zárt írásbeli ajánlatokban a felajánlott összegár számokkal és szóval tisztán kiírandó. Ezenkívül tartalmazniok kell a zárt írásbeli ajánlatoknak készpénzben vagy óvadékképes állami értékpapirokban az előírt bánatpénzt, valamint azt a kijelentést, hogy ajánlattétő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. — Utóajánlatok és távirati ajánlatok nem fogadhatók el.

A részletes árverési és szerződési feltételek **Pelsőcz** község előljáróságánál és a rozsnyói m. kir. erdőgondnokságnál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt.

Rozsnyó, 1917. évi november hó 2-án.

Nagy, főszolgabíró.

Hudecz István kályhás
Rákóczy-utca 24. (ezelőtt Jánosi-utca.)